

ÅRSPLAN 2020

KONTROLLUTVALGET I VÅLER KOMMUNE

*Utsikt fra elgpost.
FOTO: Iver Breisjøberg*

**Vedtatt i kontrollutvalget 25.11.19
Behandlet i kommunestyret 19.12.19, sak 121/19**

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	KONTROLLUTVALGET I VÅLER	3
3	MØTEPLAN	3
4	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER I 2020	4
4.1	KONTROLL MED FORVALTNINGEN	4
4.2	OPPGAVER KNYTTET TIL REGNSKAPSREVISJON	5
4.3	OPPGAVER KNYTTET TIL FORVALTNINGSREVISJON	5
4.4	OPPGAVER KNYTTET TIL SELSKAPSKAPSKONTROLL (ETTER TIDLIGERE KOMMUNELOV)	6
4.5	OPPGAVER KNYTTET TIL EIERSKAPSKONTROLL.....	6
4.6	OPPGAVER KNYTTET TIL BUDSJETTBEHANDLINGEN	6
4.7	OPPGAVER KNYTTET TIL TILSYN MED REVISJONEN.....	6
4.8	KONTROLLUTVALGETS RAPPORTERING	7
4.9	ØVRIGE OPPGAVER OG AKTIVITETER I 2020	7
	VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT	8
	KONTROLLUTVALGETS OPPGAVER.....	8
	KONTROLLUTVALGET OG REVISOR	9
	KONTROLLUTVALGET OG SEKRETARIAT	9

1 Innledning

Kommunestyret har den øverste kontrollen med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget med sitt sekretariat og revisjonen er sentrale hjelpeorganer for kommunestyret og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommunelovens bestemmelser i **kapittel 23** og **kapittel 24**. Det er også en egen forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Kommuneloven (kompl.), samt forskrift om kontrollutvalg og revisjon finnes bl.a. på <http://www.gs-iks.no/regelverk/> Det er vedtatt ny kommunelov, hvor deler av den ble vedtatt i løpet av 2019 og noe gjelder fra 1.1.2020.

Kontrollutvalgets oppgaver knytter seg både til kontroll med den kommunale forvaltningen og til et påseansvar med revisjonens arbeid. Kommunale foretak omfattes også av kontrollen.

Forskrift om kontrollutvalg har bestemmelser om kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. I tillegg er kontrollutvalget gitt oppgaver i forbindelse med valg av revisor, ansettelse, suspensjon og oppsigelse av revisor og budsjett for hele kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har et eget kompetent sekretariat. Eksempler på hvordan kontrollutvalget kan utføre sine oppgaver er gjengitt i **vedlegget** (listen er ikke uttømmende).

I kontrollutvalgets årsplan har vi omtalt noen av oppgavene som er planlagt gjennomført i 2020. Kontrollutvalget vil i tillegg ha en egen tiltaksplan med mer spesifisering av planlagte tiltak og oppgaver. Denne blir oppdatert fortløpende og er tilgjengelig under «Sentrale dokumenter» på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/vaaler/>

2 Kontrollutvalget i Våler

Kontrollutvalget i Våler består av 5 medlemmer. Følgende medlemmer og varamedlemmer er valgt for perioden 2019-2023:

Medlem	Varamedlem
Geir Thomas Finstad (BVS) - leder	1. Christina Svendsberget (BVS)
Hans Johan Finne (SP) - nestleder	2. John Wold (PP)
Unni Langmoen (FOLI)	3. Svein K. Olsen (PP)
Egil Olav Hansen (SV)	4. Grete Aabakken (AP)
Åse Pedersen (AP)	5. Kjetil Ruud (AP)

Kontrollutvalgets reglement, sist vedtatt i kommunestyret 12.9.16, ligger under «Sentrale dokumenter» Kontrollutvalgets reglement ligger på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/vaaler/>. Kontrollutvalget vil revidere sitt reglement i løpet av 2020. Reglementet skal vedtas av kommunestyret.

3 Møteplan

Kontrollutvalgets møter skal holdes for åpne dører på lik linje som andre kommunale utvalg. Kontrollutvalgets møter avholdes på dagtid.

Kontrollutvalget har vedtatt en møteplan for 2020. Det er lagt opp til 6 møter i 2020. I tillegg vil det bli to opplæringsdager for kontrollutvalgene (felles i regionen). Ved behov kan kontrollutvalget gjøre endringer i planen. En oppdatert møteplan ligger til enhver tid tilgjengelig på <http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/>.

Det legges opp til følgende møtedager i 2020:

Jan.	Febr.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
16.	3.	16.		6.			31.		12.	23.	

Felles opplæringsdag: 16. januar.

Det blir sannsynligvis en felles opplæringsdag i juni. Datoen bestemmes senere.

4 Kontrollutvalgets oppgaver i 2020

4.1 Kontroll med forvaltningen

Den generelle kontrollen med forvaltningen gjennomføres med følgende tiltak:

- Samtaler med ordføreren og rådmannen, vanligvis i hvert møte.
- Informasjon fra enhetene, dette bestemmes fortløpende.

Faste rapporteringer til kontrollutvalget fra rådmannen:

- Økonomirapportering.
- Rapporter fra andre tilsynsorganer og kommunens svar/oppfølging.
- Rapportering om rådmannens oppfølging av kommunestyresaker (årlig eller halvårlig)
- Rapportering av sykefravær, anmeldelser, varslinger og eventuelle mottatte tilsynssaker.

Kontrollutvalget har fordelt oppmerksomheten på de ulike områdene slik:

- Saker fra formannskapet – Geir Finstad
- Saker fra kultur og oppvekst – Åse Pedersen
- Saker fra næring og miljø – Hans Johan Finne
- Saker fra helse og omsorg – Unni Langmoen
- Regnskapssaker – Egil Olav Hansen

Kontrollutvalget tar en gjensidig orientering i hvert møte.

Kontrollutvalget skal ha kontroll med hele den kommunale forvaltningen, både administrativt og politisk, men kontrollutvalget skal ikke kontrollere kommunestyret. «Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen eller fylkeskommunen» (kompl. § 23-2). Et unntak fra dette er at kommunestyret eller fylkestinget selv kan bestemme at kontrollutvalget ikke har rett til å være til stede i lukket møte i kommunestyret eller fylkestinget. «Kontrollutvalget utøver retten til å være til stede i lukket møte som organ».¹ Ettersom kontrollutvalget har «fordelt» de ulike områdene i kommunen mellom seg, så vil det si at vedkommende som har det enkelte området kan delta i de respektive utvalgene, også når det gjelder lukkede møter. Betingelsen er at saken er relevant for kontrollutvalget.

Kontrollutvalget vil i løpet av året be om informasjon om ulike områder/temaer eller fra ulike enheter. Risiko- og vesentlighetsvurderingen som utarbeides som grunnlag for forvaltningsrevisjon, vil også være et godt hjelpemiddel for kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen, ved å etterspørre informasjon fra enheter og områder som ikke blir prioritert i forhold til forvaltningsrevisjon.

Hvilken informasjon som kontrollutvalget ber om, vil gå fram av kontrollutvalgets tiltaksplan («Kontroll med forvaltningen»). En oppdatert tiltaksplan ligger under «Sentrale dokumenter» på

¹ KMD veileder «Kontrollutvalgsboken» (2 utg. side 34)

<http://www.gs-iks.no/kontrollutvalgene/vaaler/>. Kontrollutvalget vil også vurdere å legge noen av møtene sine til de ulike virksomhetene i kommunen, eksempelvis i forbindelse med ulike orienteringer fra enhetene.

4.2 Oppgaver knyttet til regnskapsrevisjon

Ved behandlingen av kommunens og eventuelt foretakets regnskap for 2019, vil kontrollutvalget avgi en uttalelse, som stiles til kommunestyret. Formannskapet (og styret for foretakets regnskap) får kopi av uttalelsen, slik at den er med innstillingen til kommunestyret. Slik vi tolker forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3, annet ledd og koml. § 14-6, er det formannskapet som innstiller til kommunestyret også ved behandlingen av foretakets årsregnskap. Det har tidligere vært litt uklart om det er styret eller formannskapet som innstiller i denne saken.

Alle nummererte brev eller andre typer revisjonsmerknader, som revisjonen ønsker at kontrollutvalget skal følge opp, behandles fortløpende. Nummererte brev som ikke blir godt nok fulgt opp, sendes kommunestyret til videre behandling. Revisjonens årsavslutningsbrev følges opp av revisjonen, med orientering til kontrollutvalget.

Kontrollutvalget behandler en interimrapportering i det første møtet i 2020.

4.3 Oppgaver knyttet til forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunen og kommunens selskaper (jf. koml. § 23-3). Etter den nye loven skal det altså ikke lenger lages egen plan for selskapene, og begrepet «selskapskontroll» skal ikke lenger benyttes. Begrepet «overordnet analyse» er erstattet med «risiko og vesentlighetsvurdering».

Kontrollutvalget skal i 2020 utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon i kommunen og kommunens selskaper for perioden 2021-2024.

Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2020 ble vedtatt i 2016. Kontrollutvalget behandlet en revidering av denne planen i møtet 10.12.18 og foreslo følgende prosjekter for 2019-2020:

Områder	Forslag prosjekter (temaer)	Prioritet
Oppfølging av kommunestyre-vedtak	Blir kommunestyrets vedtak fulgt og har rådmannen et tilfredsstillende system for å sikre at vedtakene blir fulgt opp? (mulig mindre prosjekt)	2019
Saksbehandling teknisk.	Gjennomgang av saksbehandlingen for byggesak med mer på teknisk, tidsfrister (saksbehandlingstid) og dispensasjoner.	2019/2020
Intern kontroll	Hvordan fungerer den interne kontrollen i Våler? Det kan være flere områder det er aktuelt å vurdere i forhold til god intern kontroll, eks. gavemidler sykehjem, tvungen forvaltning og bofellesskap, økonomirutiner, medisinbehandling, håndtering av pasientmidler sykehjem osv. Hvordan fungerer avvikssystemet? Nærmere spesifisering ved bestilling. kan eventuelt også kombineres med etiske holdninger, kultur.	2020
Investerings-prosjekter	Kostnadsberegning, styring, oppfølging, rapportering og evaluering (kontraktstyring).	2020/ 2021

Planen ble vedtatt av kommunestyret 1.4.19.

Det er foreløpig ingen forvaltningsrevisjonsrapporter som skal behandles i 2020, men det legges opp til bestilling av forvaltningsrevisjon i det første møtet i 2020.

Alle forvaltningsrevisjonsrapporter blir fulgt opp av kontrollutvalget i ettertid (om hvordan rapportens anbefalinger blir fulgt opp av administrasjonen). Kontrollutvalget vil i 2020 følge ytterligere opp forvaltningsrevisjon knyttet til **Innkjøp**.

4.4 Oppgaver knyttet til selskapskontroll (etter tidligere kommunelov)

Plan for selskapskontroll for 2016-2019 ble vedtatt i kommunestyret i 2016. Kontrollutvalget behandlet en revidering av plan for selskapskontroll i sitt møte 3.9.18 og foreslo følgende prosjekter for perioden 2018-2019:

Selskap	Kontroller	Kommentarer
Våler vekst	<ul style="list-style-type: none">Forvaltningsrevisjon	Kompetanse, kultur og ivaretagelse av brukere.

Planen ble vedtatt i kommunestyret 24.9.18.

Det er bestilt og selskapskontroll/forvaltningsrevisjon i Våler Vekst AS skal behandles i kontrollutvalget i 2020:

Alle gjennomførte selskapskontroller følges opp i ettertid. Det er foreløpig ingen selskapskontroller som skal følges opp i 2020.

4.5 Oppgaver knyttet til eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres og planen skal baseres på en risiko og vesentlighetsvurdering av kommunens eierskap (jf. koml. § 23-4).

Kontrollutvalget utarbeider i løpet av 2020 en plan for eierskapskontroll for perioden 2021-2024, eventuelt en plan for 2020-2023, alt ettersom når planen blir ferdig.

4.6 Oppgaver knyttet til budsjettbehandlingen

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet for 2020 i møtet 4.9.19. I forslaget ligger rammen for kontrollutvalgets virksomhet, revisjonens virksomhet og sekretariatets virksomhet. Budsjettet vedtas av kommunestyret. Kontrollutvalgets forslag skal følge budsjettsaken til kommunestyret. Kontrollutvalget følger opp at dette skjer (jf. reglement for kontrollutvalget § 4).

4.7 Oppgaver knyttet til tilsyn med revisjonen

Følgende tiltak er planlagt:

- Revisjonen rapporterer om sin virksomhet gjennom revisjonens ulike planverk, gjennom oppdragsavtaler og engasjementsbrev og for øvrig ved behov.
- Oppdragsansvarlig revisor både for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon legger fram sine uavhengighetserklæringer i 2020.
- Høsten 2020 orienterer revisjonen om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2020. Revisjonens plan for Våler kommune er til enhver tid tilgjengelig for kontrollutvalget.
- Vurdering av kontrollutvalgets påseansvar for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon for 2019, jf. NKRFs² veiledere³ legges fram i det første møtet i 2020.
- Øvrige tiltak går fram av kontrollutvalgets tiltaksplan.

² NKRF (Norges kommunerevisorforbund <https://www.nkrf.no/>)

³ http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_regnrev.pdf og http://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_-_KUs_paseansvar_forv_rev.pdf

4.8 Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalgets årsrapport for 2019 behandles i det første møtet i 2020, og oversendes deretter kommunestyret til orientering. Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret om resultatet av gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll i årsrapporten. Eventuelle omprioriteringer av prosjekter skal også framgå av årsrapporten.

Rapporter etter gjennomført forvaltningsrevisjon, selskapskontroller/eierskapskontroller, eventuelle andre bestillinger og eventuell oppfølging av nummererte brev sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalgets årsplan for 2021 behandles i siste møte i 2020 og sendes deretter kommunestyret til orientering.

4.9 Øvrige oppgaver og aktiviteter i 2020

- Kontrollutvalgets oppgaver er mange og store og ser behov for en jevnlig oppdatering av sine kunnskaper. Dette er vist gjennom kontrollutvalgets forslag til budsjett som inneholder en post til kursvirksomhet.
 - Glåmdal sekretariat IKS har planlagt to dager med opplæring for de nye kontrollutvalgene i 2020, det første i januar 2020. Dette er fellesmøter med de øvrige kontrollutvalgene i regionen. Kontrollutvalget vil bl.a. få informasjon om den nye kommuneloven. Hedmark Revisjon IKS bistår i opplæringen i januar 2020.
 - Kontrollutvalget ønsker å sende flest mulig av sine medlemmer på NKRFs kontrollutvalgskonferanse 29.-30. januar 2020. NKRFs kontrollutvalgskonferanse er en stor konferanse med deltakere fra hele landet. I de siste årene har antall deltaker ligget på mellom 600 og 800 deltakere.
- Det er også ønskelig med jevnlige møter mellom kontrollutvalgslederne i distriktet. Dette vurderes etter hvert.
- Kontrollutvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret eller fylkestinget når utvalgets saker skal behandles. Utvalgets leder kan la ett av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne (kompl. § 23-2, 2 ledd).
- Kontrollutvalget og sekretariatet vil fortsette arbeidet med å informere om kontroll og revisjon, bl.a. gjennom sekretariatets hjemmeside og ved å oppfordre kommunen til å orientere om kontrollutvalgets virksomhet på kommunens hjemmeside.
- I den grad kontrollutvalget ønsker det, vil sekretariatet delta i kommunestyret når viktige saker fra kontrollutvalget blir behandlet.

Våler, 25.11.19
Geir Thomas Finstad
leder av kontrollutvalget

Torgun M. Bakken
sekretariatsleder

Vedlegg.

VEDLEGG – FAGLIG OVERSIKT

Kontrollutvalgets oppgaver

Kontroll med forvaltningen

Kontrollutvalgets kontroll med forvaltningen kan bl.a. utøves gjennom:

- revisjonens arbeid,
- risiko- og vesentlighetsvurdering
- tilsendte saksdokumenter og protokoller fra kommunestyret og andre politiske utvalg,
- samtalen med ordføreren og rådmannen
- rådmannens rapportering av oppfølging av vedtak,
- innkalling av enhets- eller virksomhetsledere til utvalgets møter, hvor det redegjøres og svares på spørsmål om forvaltning og drift av vedkommende enhet/virksomhet/tjeneste,
- besøk i kommunens forskjellige virksomheter, enheter,
- utvalgets egne observasjoner,
- rapporter fra andre tilsynsorganer,
- saker hvor kommunen har vært omtalt i media

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med regnskapsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget har en plikt til å påse at regnskapsrevisjonen skjer på en betryggende måte. Dette påseansvaret er omhandlet i årsplanens pkt. 4.7.

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapene

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3, skal kontrollutvalget på bakgrunn av revisjonsberetningen, avgi uttalelse om årsregnskapene (kommunen og foretak). Uttalelsen skal avgis til kommunestyret, med kopi til formannskapet før dette behandler regnskapet.

Oppfølging av merknader

Kontrollutvalget har et ansvar i forhold til oppfølging av revisjonens merknader. Dette er merknader som er gitt i nummererte brev, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon, § 3.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal på grunnlag av revisjonens rapporter og annen informasjon føre kontroll med at forvaltningen er i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak. Kontrollutvalget skal videre i samarbeid med revisjonen foreta en systematisk vurdering av bruk og forvaltning av de kommunale midler med utgangspunkt i oppgaver, ressursbruk og oppnådde resultater.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valg perioden utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering. Kommunens selskaper skal også inngå i denne planen (jf. koml. § 23-3). Planen skal vedtas av kommunestyret.

Kontrollutvalgets oppgaver i forbindelse med eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal minst én gang i valg perioden utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres, basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering (jf. koml. §23-4). Planen skal vedtas av kommunestyret.

Budsjettbehandlingen

Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon, §2, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet i kommunen. Dette forslaget bør foreligge tidnok til at kommunen kan få innarbeidet dette i sine budsjetter. Kommunedirektøren har ikke adgang til å gjøre endringer i dette forslaget (jf. kommentarene til forskriften § 2).

Kontrollutvalgets påseansvar med revisjonen

Kontrollutvalget skal holde seg løpende underrettet om revisjonens virksomhet og ha påseansvar med at revisjonsarbeidet er a jour og foregår i samsvar med gjeldende forskrift og andre bestemmelser.

Dette kan utøves på følgende måte:

- Gjennom behandling av revisjonens planverk.
- Gjennom forvaltningsrevisjonsprosjekter som forelegges til behandling eller til orientering.
- Gjennom behandling av rapporter vedrørende misligheter/uregelmessigheter.
- Gjennom rapporter vedrørende regnskapsrevisjon eller vurderinger av den interne kontrollen.
- Gjennom revisjonens orienteringer som blir gitt til kontrollutvalget.
- Gjennom resultatet av gjennomført ekstern kvalitetskontroll av revisjonsenheten.
- Ved løpende spørsmålsstilling fra kontrollutvalget.

NKRF har utarbeidet veileder for hhv. påseansvar med regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon som benyttes i vurderingen.

Kontrollutvalgets rapportering

Kontrollutvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

Kontrollutvalget skal rapportere til kommunestyret om gjennomførte forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller og resultatet av disse, jf. forskrift om kontrollutvalg og revisjon, §4. Kontrollutvalgets oppfølging av kommunestyrets vedtak om regnskapsrevisjoner, forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller skal også rapporteres til kommunestyret iht. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5.

Rapporter etter forvaltningsrevisjonsrapporter, eierskapskontroller og eventuelt andre rapporter/undersøkelser sendes fortløpende til kommunestyret.

Kontrollutvalget avgir årlig årsplan og årsrapport til kommunestyret.

Kontrollutvalget og revisor

Dette punktet inneholder øvrige forhold til revisor som ikke er knyttet mot noen av punktene ovenfor.

- Kontrollutvalget bestiller forvaltningsrevisjon og selskapskontroll (ev. regnskapsrevisjon) etter bestiller/utførermodellen.
- Kontrollutvalget har innsyn i revisjonens saksdokumenter iht. offentlighetslovens bestemmelser, så langt det er nødvendig for kontrollutvalgets arbeid.
- Revisjonen skal orientere kontrollutvalget om gjennomført ekstern kvalitetskontroll fra NKRF.

Kontrollutvalget og sekretariat

I henhold til kommuneloven § 23-7, skal kontrollutvalget ha et eget sekretariat til å bistå seg i sitt arbeid. Det er kommunestyret som skal «*sørge for sekretærbistand som tilfredsstiller kontrollutvalgets behov*». Iht. Ot.prp. 46 L (side 406) sies det: «*Det følger av bestemmelsen at sekretariatet skal ha kapasitet og kompetanse som oppfyller kontrollutvalgets behov for utrednings- og saksforberedelseskapasitet.*»

Glåmdal sekretariat IKS er et interkommunalt selskap som skal ivareta sekretariatsfunksjonen for kontrollutvalgene i Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes kommuner. Sekretariatet har to ansatte (pt. 1,8 stillinger).